



ЛОПАТИНСЬКИЙ СПИРТОВИЙ ЗАВОД Засн. у 2-й пол. 19 ст. у м-ку Лопатин (нині смт Радехів. р-ну Львів. обл.) як невелика ґуральня. Спочатку на ній виробляли 50 дал спирту-сирцю на добу. Пізніше були збільшені обсяги виробництва, поступово ґуральня перетворилася на спирт. завод. Тривалий час власником підприємства був промисловець Сухестов. 1940 більшов. влада націоналізувала Л. с. з. Під час нім.-фашист. окупації продовжував працювати. На поч. 1944 його підірвали військовики партизан. з'єднання під командуванням **П. Вершигори**, у лютому 1945 відбудований. У перші повоєнні роки Л. с. з. виробляв 40–50 дал спирту на добу. 1948–58 здійснено реконструкцію та доведено потуж. до 400 дал на добу. Від 1960 — спирто-крохмал. комбінат. У цьому році освоєно однопоток. схему з перероблення меляси на спирт, що збільшило сировинну базу (мелясу завозили з Горохів. цукр. комбінату у Волин. обл.). Відтоді підприємство випускало 800 дал спирту на добу. 1962 комбінат підключено до електромережі Добротвір. держ. рай. електростанції (Кам'янка-Бузький р-н Львів. обл.). 1964 до нього приєднано харчокомбінат (створ. 1945). До 1968 котельні підприємства працювали на торфі, у наступ. році їх газифікували. Тоді ж упроваджено схеми безперерв. розварювання сировини та вакуумоохолодження розвареної маси, введено в експлуатацію автоматиз. котельню з двома паровими котлами та брагоректифікац. установку потуж. 1 тис. дал спирту-ректифікату на добу. У 1-й пол. 1970-х рр. споруджено механіз. склад зерна на 3,2 тис. т, склад солодового зерна на 1,5 тис. т, реконструйовано токову солодовню,

котельню, змонтовано нові варил. агрегат і 10 бродил. чанів. 1979 замінено стару брагоректифікац. установку на установку потуж. 1,5 тис. дал спирту на добу. 1982–83 модернізовано котельню та варил. відділення. 1985–89 не працював. 1989 замінено парові котли, побудовано нові приміщення спиртосховища на 28 тис. дал, електропідстанцію потуж. 400 кВт і компресорну, змонтовано нову брагоректифікац. установку, реконструйовано усі вироб. дільниці, а також спиртобазу та пункт розвантаження зерна на залізнич. ст. Радехів. Від поч. 1990-х рр. до 2010 — Л. с. з., відтоді — Лопатин. місце провадження діяльності (МПД) держ. підприємства «Укрспирт». 1990 на підприємстві освоєно виробництво спирту «Люкс». 1999 на спиртобазі введено в дію 5 спирт. цистерн ємністю 35 тис. дал, змонтовано залізничну вагу вантажопідйомністю 150 т. Згодом на Л. с. з. побудовано млин, який 2003 змолів на муку 636 т, на осипку — 66 т зерна. Водночас діяли хлібопекарня (від 1994), яка 2003 виготовила 32 т хлібобулоч. виробів, і крупорушка. У 1-й пол. 2010-х рр. гол. продукцією Лопатин. МПД держ. підприємства «Укрспирт» були: етил. спирт (з харч. сировини й осн. фракція), рідкий двоокис вуглецю, масла сивушні. Упродовж остан. років підприємством керував В. Сенчук.

Рекомендована література

1. Дещо з історії заводу // Лопатин. криниця. 2004. № 4;
2. Про рік, що минув // Там само. 2005. № 5.

У. А. Жупник

Бібліографічний опис:

Лопатинський спиртовий завод / У. А. Жупник // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-56422>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).